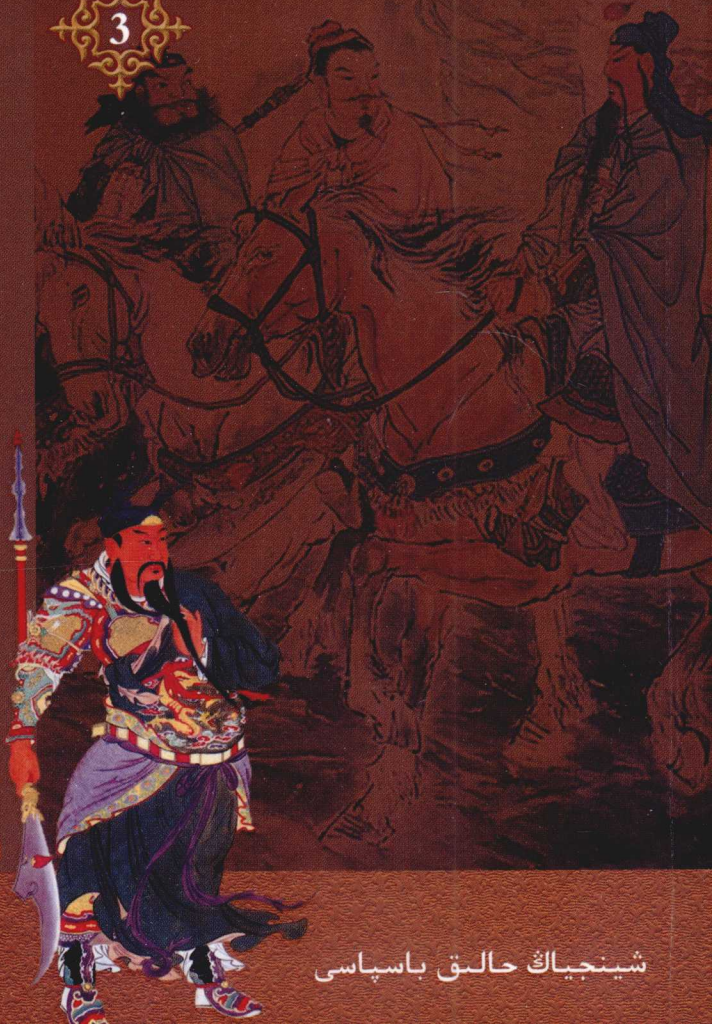

لو گوانجۇڭ

ئۇش پاتشالىق، قىساسى

【中国古典文学四大名著】

3

شىنجاڭ خالىق باسپاسى

三國演義

لو گۇاڭجۇڭ

ۋىش پاتشالىق قىساسى

【中国古典文学四大名著】

حانزۇشادان اۆدارغان : ئازىمقان تىشان ۋلى

شىنجاڭ خالىق باسپاسى

图书在版编目(CIP)数据

三国演义.3:哈萨克文/(明)罗贯中著;艾孜木汗译.-乌鲁木齐:
新疆人民出版社,2009.8

ISBN 978-7-228-12758-0

I.三… II.①罗…②艾… III.章回小说-中国-明代-哈萨克
语(中国少数民族语言) IV.I242.4

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2009)第 148201 号

责任编辑:哈布丁

责任校对:马吾提

封面设计:夏提克

三国演义(3)

(哈萨克文)

罗贯中 著

艾孜木汗 译

新疆人民出版社出版

(乌鲁木齐市解放南路 348 号 邮编 830001)

新疆新华书店发行

新疆生产建设兵团印刷厂印刷

880×1230 毫米 32 开本 18.375 印张

1983 年 3 月第 1 版 2009 年 8 月第 2 次印刷

印数:2501-4500

ISBN 978-7-228-12758-0 定价:40.00 元

بۇل كىتاپ ھالىق ادەبىيەتى باسپاسىنىڭ 1973 - جىلى 12 - ئايدا بەيجىڭدە ازىر -
لەنگەن ۋەشىنىشى باسپاسىنا ساي 1977 - جىلى 8 - ئايدا ھۆبەيدەگى سەگىزىنىشى رەتكى
باسىلۇنغان ئاۋدارىلدى.

本书根据人民文学出版社 1973 年 12 月北京第 3 版，1977 年 8 月
湖北第 8 次印刷本翻译出版。

جاۋاپتى رەداكتور: قابدەن قادىر ۇلى
جاۋاپتى كوررەكتور: ۋاۋلىت ۋىشارىپ ۇلى
مۇقاباسىن جوبالاعان: شاتتىق اكسا

ۋىش پاتشالىق قىياسى (3)

*

شىنجاڭ ھالىق باسپاسى باستىردى
(ۋىرمىجى قالاسى وڭتۇستىك ازاتتىق كوشەسى 348 - ئۇلا)
شىنجاڭ شىنخۇا كىتاپ دۇكەنىنەن تاراتىلدى
شىنجاڭ ۋەندىرىس - قۇرىلىس بىڭتۇەنى
باسپا زاۋودىدا باسىلدى
فورمات 1/32 1230 × 880، 18.375 باسپا تاباق

1983 - جىل، ئاۋرىز، 1 - باسپاسى
2009 - جىل، تامىز، 2 - باسپاسى

تىراجى: 4500 — 2501
ISBN 978-7-228-12758-0

باغاسى: 40.00 يۋان

مازمۇنى

الپس ۋېبىنىشى تاراۋ

جاۋ يۇننىڭ دارىيادان تورۇلداپ ادۋدى تارتىپ الۋى
سۇن چۈننىڭ سالەم ھات جولداپ ساۋ ساۋدى جولغا
سالۋى 1

الپس ەكىنىشى تاراۋ

ياڭ ھۋاي، گاۋيى ۋيات بوپ فۇشۈيگۋان قامالىنىڭ الۋى
ۋېبىس تالاسقان ھۋاڭ جۇڭ مەن ۋى ياننىڭ لوچىڭغا
شاۋبىلى 20

الپس ۋىشنىشى تاراۋ

ياڭ تۇڭ قازاسىنىڭ جۇڭگى لياڭدى ەگىلتە جىلاتۋى
جاڭ فېدىڭ ادلىەتتى ارداقتاپ، يان ياندى بوساتۋى 40

الپس ۋورتىنىشى تاراۋ

جۇڭگى لياڭنىڭ امال سايلاپ جاڭ رىنىدى ۇستاۋى
ياڭ فۇدىڭ قول قارىزغا الپ ماچاۋدى الاستاۋى ... 61

الپس بەسنىشى تاراۋ

ماچاۋدىڭ سايس ساپ جيامىڭگۋان قامالىن تورۋى
ليۋ يېدىڭ باتىس سىچۈننىڭ ۋامىر تورەسى بولۋى 80

الپس التىنىشى تاراۋ

گۋان گۇڭنىڭ سالتات، ساباۋ قامشىلى قوناققا كەلۋى
فۇ خانىمنىڭ ەل ۇشىن ەسىل ۇمرىن بەرۋى 104

الپس جەتىنىشى تاراۋ

ساۋ ساۋدىڭ حانجۇڭ ۇڭىرىن تىنىشتاندىرۋى
جاڭ لياۋدىڭ شياۋياۋجىندا سالاۋاتىن اسرۋى 125

الپس سەگىزىنىشى تاراۋ

گان نىڭنىڭ ۇز جاساقپەن ساۋ ساۋ بەكىنىسەن شابۋى
زوسىنىڭ رومكاسىن لاقتىرىپ ساۋ ساۋدى الەككە
سالۋى ... 145

الپس توعىزىنىشى تاراۋ

گۋان لۇدىڭ بال اشپ جازمىشتىڭ عايىبىن بولجاۋى
قاراقشىنىڭ سازايىن بەرەمىز دەپ بەس ارىستى اجال
قارماۋى 165

جەتپىسىنىشى تاراۋ

جاڭ فېدىڭ ۋاكۇگۋاندى اقليمەن قىمقىرۋى
حۋاڭ جۇڭنىڭ تيانداڭشاندى ايلامەن ۇسۇرۋى ... 185

جەتپىس ۇرىنىشى تاراۋ

تۇرعىنى العان حۋاڭ جۇڭنىڭ جاۋدى بولدىرتىپ جەڭۋى
حانشۋىدە جاۋيۇننىڭ جالعىز تۇرىپ تۇمەنگە توتەپ بەرۋى . . . 204

جەتپىس ەكىنشى تاراۋ

جۇڭگى لياڭنىڭ جانجۇڭدى اقبلىمىن الۋى
ساۋ ساۋدىڭ شەگىنپ يەگۇغا بارۋى 225

جەتپىس ءۇشىنشى تاراۋ

ليۋ بىدىڭ جانجۇڭ حاندىعىنا كوتەرىلىۋى
گۇان گۇڭنىڭ شياڭياڭ ايماعىن قولغا كەلتىرۋى 242

جەتپىس ءورتىنى تاراۋ

پاڭ دىنىڭ باسىن ءباي تىگىپ سايىس سالۋى
گۇان گۇڭنىڭ جەتى قوسىن جاۋ قولىن سەلمەن الۋى ... 261

جەتپىس بەسىنشى تاراۋ

گۇان گۇڭنىڭ جىلىك سۈيەگىن قىردىرىپ ۋدى ەمدەتۋى
لۋي مىڭنىڭ اق شاپان كىيىپ دارىيادان ءوتۋى ... 278

جەتپىس التىنشى تاراۋ

شۋي حۋاڭنىڭ ميانشۋي وڭىرىندە زور سايىس سالۋى
گۇان گۇڭنىڭ جەڭىلىپ مايچىڭغا بارۋى 294

جەتپىس جەتىنشى تاراۋ

يۈيچۈانشان تاۋىندا گۇان گۇڭ ارۋاعىنىڭ بەلەڭ بەرۋى
لويانڭ قالاسىندا ساۋ ساۋدىڭ كەسلىگەن باستان كەرەمەت
كورۋى ... 312

جەتپىس سەگىزىنشى تاراۋ

اجالعا اراشاشى ەسىل شىپاگەردىڭ ارماندا كەتۋى
زالىم سايقالدىڭ وسىيەت ايتىپ بۇ دۇنيەدەن ءوتۋى 330

جەتپىس توعىزىنشى تاراۋ

اعاسىنىڭ ءىنىسىن ولەڭ شىعارۋعا قىستاۋى
كىشى اكەسىن جازىم ەتكەن نەمەرەنىڭ وكىمگە
ۇشراۋى ... 347

سەكسەننشى تاراۋ

ساۋ پىيدىڭ پاتشانى تاقتان ايداپ، حان حاندىعىن تارتىپ الۋى
حانجۇڭ حانىنىڭ لايىقتى ورنىنا شىعپ ۇلى مىراستى
جالعاستىرۋى 363

سەكسەن ءبىرىنشى تاراۋ

اعاسىنىڭ كەگىن الۋعا اسىققان جاڭ فىيدىڭ قاستىققا تاپ
بولۋى
ءىنىسىنىڭ قىساسىن قايتارماق بولعان پاتشانىڭ شەرۋ
تارتىپ اتتانۋى 381

سەكسەن ەكىنشى تاراۋ

سۇن چۋاننىڭ ۋى ەلىنە قول قۇسىرىپ حاندىق لاۋازىم
قارىۋى
پاتشانىڭ ۋۋ ەلىنە جورىق جاساپ قالىڭ قولىنا سىلىق
تارتۋى ... 397

سەكسەن ئۇششنى تاراۋ

شياۋتىڭدە سايىس سالغان پاتشانىڭ كەكتى ادامدارىن قولغا
كەلتىرۋى
داريا قۇيغانىن ساقىتاعان وقىمىستىنىڭ باس قولباسى
بولۋى ... 414

سەكسەن تورتىنشى تاراۋ

ئۇ شۇنىڭ جەتتى ئۇز شاقىرىم ئۇماقتاى قىرىق
بەكىنىستى ورتەپ جىبەرۋى
جۇڭگى لياڭنىڭ شەبەرلىكىپەن سەگىز قىرلى شەپ
قۇرۋى ... 436

سەكسەن بەشىنشى تاراۋ

پاتشانىڭ وسىيەت جارلىغىن جازىپ، جەتىم ۇلىن تاپسىرۋى
جۇڭگى لياڭنىڭ بەس جاقتان كەلگەن جاۋدى ۇيدە وتىرىپ
تويتارۋى ... 456

سەكسەن تىنشى تاراۋ

جاڭ ۇنىنىڭ چىن مىمەن ايتىسىپ جەڭلىپ قالۋى
شۋى شىڭنىڭ ساۋ پىدى ورتپەن ۇۋى 476

سەكسەن جەتىنشى تاراۋ

وڭتۇستىككە جورىق جاساعان ۇازىردىڭ كوسىلە شەرۋ تارتۋى
قارسىلىق جاساعان مان ەلى حانىنىڭ العاش قولغا
شارپىلۋى 496

سەكسەن سەگىزىنشى تاراۋ

لۇشۇي وزەننەن وتكەن مان ەلى حانىنىڭ تاغى دا ۇستالۇي
جالعان باغىنغان مىڭ حۇدىڭ ۇشىنىشى رەت قولغا
النىۋى ... 517

سەكسەن توغىزىنشى تاراۋ

ۋشياڭخۇ سۇلتانىنىڭ ۇرتىنىشى رەت امال سايلاۋى
وڭتۇستىك مان ەلى حانىنىڭ بەسىنىشى رەت بايلانتۇى 535

توقسانىنشى تاراۋ

ءداۋ ماقلۇحاتتار شەپكە اتتانىپ، مان ەلى قوللىنىڭ
التىنىشى رەت جەر قۇشۇى
وق وتپەيتىن ساۋىت ورتەلىپ، مىڭ حۇدىڭ جەتىنىشى رەت
قولغا ۇتۇسۇى ... 556

الپس ۋېرنىشى تاراۋ

جاۋ يۈننىڭ داريادان تورۇبىلداپ ادۋدى تارتىپ الۋى
سۇن چۈننىڭ سالەم حات جولداپ ساۋ ساۋدى جولغا
سالۋى

«الپس، پاك تۇڭ مەن فا جىڭ ليۇ يىگە اقبل سالپ:
— ليۇ جاڭدى قوناعاسى ۋستىندە تىندىم ەتسەڭىز، باتىس
سىچۋان قولغا كەلمەي قايدا بارادى، — دەدى.
— باتىس سىچۋانغا ەندى عانا كەلىپ، بەت - بەدەلىم ەلى
ورناماي جاتىپ، بۇلاي ىستەۋىمە مۇلدە بولمايدى، — دەدى ليۇ
بي. ەكەۋى قانشا كەڭەس بەرسەدە ليۇ بي ۇناماي قويدى.
ەرتەڭىندە ليۇ جاڭ قالادا قوناعاسى وتكىزىپ، ليۇ بي
ەكەۋى ئىقلاستى مەرەيمەن وتكەن - كەتكەندى ايتىپ، كوڭىل
سىرلارىن اقتارىسىپ وتىر ەدى. رومكا الدەنەشە رەت قىدىرعان
سوڭ، پاك تۇڭ مەن فا جىڭ اقبل قوسىپ: «ەس مىنا
دارەجەگە جەتكەن ەكەن، ەندى يەمىزدىڭ ەركىنە كونە بەرۋىمىزگە
بولمايدى» دەگەن بايلامغا كەلىستى نە، ۋي ياندى ورتاعا شىعپ
سەمسەر ويناپ، ورايىن تاۋىپ ليۇ جاڭدى جايراتىپ تاستاۋغا يەك
قاقتى. سەمسەرىن سۋرىپ شىعا كەلگەن ۋي يان:
— قوناعاسىدا كوڭىل كوتەرەلىك باسقا نارسەنىڭ ئىڭخايى
كورىنىپەيدى، قىزىق بولسىن ۇشىن مەن سەمسەر ەيىن ويناپ
بەرەيىن، — دەدى. پاك تۇڭ قارۋىلى جاساقتاردى سارايدىڭ الدىنا
اكەلىپ ساپ تۇرعىزىپ، ۋي ياننىڭ قىمىلداۋىن كۈتتىردى. ليۇ
جاڭنىڭ قول استىنداى قولباسلار ۋي ياننىڭ داستارقان

ۋىستىندە سەمسەر ويناتىپ، باسپالداق الدىندا قارۋىلى
جاساقتاردىڭ قىلىشتارىنىڭ قىنىن سىپاپ سارايغا سۈزىلە قاراپ
تۇرغاندىن بېقىلدى. ورىنباسار قولباسى جاڭ رىن دا سەمسەرىن
قوللىنىپ:

— سەمسەر وينىنىدا سەرىك كەرەك، مەن دە ۋى
قولباسىمەن بىرگە سەمسەر بېيىن ورىنلاپ كۆرەيىن، — دەپ
ورتاغا شىغا كەلىپ، ەكەۋى داستارقان الدىندا سەمسەر وينىنى
ورىنداى باستاى. ۋى يان ليۇ فىڭخا قىرىن قاراپ يشارات ەتەپ
ەدى، ول دا سەمسەر سۈرىپ بىگە تۈستى. سولايىمەن، ليۇ
گۈي، لىڭ باۋ، دىڭ شىاندار دا سەمسەرلەرىن جالاڭاشتاپ:

— كوپ الدىندا بىز دە ونەر كۆرسەتەلىك، قىزىق
بولسىن، — دەپ ورتاغا تۈستى. مۇنى كۆرگەن ليۇ بى قاتتى
ابىرجىپ، قاسىندا تۇرغان بىرەۋىڭ تاعىنغان سەمسەرىن الپ،
داستارقان الدىنا شىعپ:

— بىز اعايىندى ەكەۋىمىز قاۋىشىپ قۇانىش شارابىن
ئىشىپ وتىرمىز، باسقا بوتەن نىەت جوق، مۇنىمىز
«خۇڭمىنخۇي» وتىرىسى بولماسا، سەمسەر ويناتۇدىڭ قاچەتى
قاندا! ەرەۋ سەمسەرلەرىڭدى تاستاپ ورىندارىڭا وتىرىڭدار! كىم
تاستاماسا سونىڭ باسى النادى! — دەدى.

— اعايىندىلار باس قوسىپ وتىرعاندا سەمسەر سۈرۋىدىڭ
نە كەرەگى؟ — دەپ ليۇ جاڭ دا اقىرىپ، جاساۋىلدارىنا
سەمسەرلەرىن تاستاۋدى بۇيرىدى. سونىمەن جاساۋىلدار
باسپالداقتان تۈسىپ كەتتى. ليۇ بى قولباسلاردى سارايغا
شاقىرىپ، شاراپ ۇسىنىپ:

— بىز اعايىندى ەكەۋىمىز اتالاس تۈستارىمىز، بۇل ارادا
بوتەن وي جوق، كەلەلى ىستەردى كەڭەسكە سالعالى باس قوسىپ
وتىرمىز، سىزدەر شۇبالانىپ جۈرمەگەيسىزدەر، — دەدى.
قولباسلار تەگىس تاعىزم جاساپ العىس ايتتى. ليۇ جاڭ ليۇ

بېدەڭ قولىنان ۇستاپ، كوزىنە جاس الپ: —
 — اعايىمنىڭ مەيرىن استە ۇمتىپايىمىن! — دەدى.
 سونىمەن ەكەۋى تۇنگە دەيىن شاتتىق شارابىن چۈتىپ، شەر
 قۇمارىنان شىعپ قايتتى. ليۇ بى بەكىنىسىنە قايتىپ بارغان
 سوڭ پاك تۇڭدى مىنەپ: —
 — سىزدەردىڭ مەنى جامانانغا قالدۇرماق بولغاندارىڭىز
 قايتىكەندەرىڭىز؟ مۇنان بىلاي مۇنداي ئىس تۇگەسىن، ئىسرا، —
 دەدى. پاك تۇڭ كىنالا كۇرسىنىپ شىعپ كەتتى.
 — بەكىنىسكە قايتا ورالغان سوڭ ليۇ گۇيلار ليۇ چاڭغا:
 — يەمىز، بۇگىنكى قوناعاسىدا چايدايدىڭ نەشىك
 بولغاندىن بايقان شىعارسىز، كەيىن وكىنىپ قالماڭ ۇشىن
 رەتەرەك تابان تايىدىرىپ كەتكەنىمىز وڭ بولار، — دەدى.
 — مەنىڭ اعايىم ليۇ بى ونداي ادام مەس، — دەدى ليۇ
 چاڭ.
 — ليۇ بىدە مۇنداي نىيەت بولماغانىمەن، قول استىنداعىلا
 رى باتىس سىچۋاندى ئىراق چالماپ، كۈسەگەسىن كۈگەرتۈ
 نىيەتىدە كۈرىنەدى، — دەدى قولباسىلار.
 — سەندەر اعايىندى ەكەۋىمىزدىڭ ارامىزغا ىرتكى
 سالماڭدار، — دەپ ولاردىڭ سوزىنە قۇلاق اسپان ليۇ چاڭ،
 ليۇ بىمەن كۈن ساين كۈڭلىدى وتىرىس وتكىزىپ، سىر
 شەرتىستى.
 بىر كۈنى چاڭ لۇ قالنىڭ قولىمەن شەرۋ تارتىپ،
 جيامىڭگۇان قامالىنا شاپۇل جاساماق ەكەن دەگەن توسىن حابار
 كەلدى. ليۇ چاڭ ليۇ بىگە جاۋدىڭ بەتىن قايتارۋدى ۇتىنىش
 ەتتى. ليۇ بى دەرەۋ قۇپ الپ، ۇز قولىن باستاپ جيامىڭگۇانغا
 اتتاندى. قولباسىلار ليۇ چاڭغا ليۇ بىدەڭ شۇعىل بۇلىك باستاپ
 اسكەرەي وزگەرىس تۇدىرۇننان ساقىتلىنىپ، قولباسىلار جىبەرىپ،
 جەر — جەردەگى قورعان — قامالداردى قورعاتۇ كەرەك دەپ

كەڭەس بەردى. ليۇ جياڭ بۇعان كۈنە قويماپ ەدى، كەين كەلە
الەۋمەتتىڭ قىيلا وتىنگەنى سەبەبتى، بايشۇي قامالنىڭ
باقىلاۋشى امىرلەرى ياڭ خۇاي، گاۋ پىلەردى فۇشۇيگۇان قامالنى
قورغاۋغا جىبەردى دە، ەوزى چىڭدۇغا قايتىپ كەتتى. ال، ليۇ
بي جيامىڭگۇان قامالنا بارغان سوڭ، ەوز جاساقتارنا قاتالڭ
تارتىپ ورناتىپ، مولىنان قاير - ساداقا بەرپ، قايرىمدىلىق
كورسەتىپ، جۇرت پەيلىن وزىنە تارتتى.

اڭس اڭداۋشىلار بۇل جايدى الدەقاشان ۋۇ ەلىنە
جەتكىزگەن ەدى. ۋۇ ەلىنىڭ سۇلتانى سۇن چۋان قالام - قارۋ
تورەلەرىن شاقىرىپ اقبل قوستى. — ليۇ بي قولنىڭ دەنن ەبولپ الپ، شالعايداعى اسۋ
بەرمەس اسقار تاۋلارغا تارتىپ كەتتى، قايتا ورالا قويۋى وڭايغا
تۇسىپەيدى. ەبىر قوسىن قول جىبەرىپ، سىچۋاننىڭ كىرە
بەرسىن بوگەپ، ونىڭ قايتار جولنى كەسىپ، ونان سوڭ ۋۇ
ەلىنىڭ بار قولنى تۇپ قوتارا اتاندىرىپ، جىڭجۇ - شياڭياڭدى
نەگە ەبىر - اق باسپايمىز؟ بۇل استەن قولدان بەرمەيتىن
وراي، — دەدى گۇ يۇڭ.

— بۇل تاماشا ايلا ەكەن! — دەدى سۇن چۋان. ولار
وسلايشا اقىلداسىپ جاتقاندا، قالتقىنىڭ ارتىنان تۇنقىيل شىعا
كەلگەن بىرەۋ:

— بۇل ايلانى كورسەتكەننىڭ باسى النىسن، ول قىزىمنىڭ
باسىن جۇتپاق! — دەپ اقىردى. جۇرت شوشىنا جالت قاراسا،
ۋۇ ەلىنىڭ خانىمى ەكەن. خانىم كارلەنە تۇستى:
— كوزىمدى اشقاندا كورگەن جالەمز قىزىمدى ليۇ بىگە
بەرىپ ەم. قازىر وعان قول باستاپ جورىق جاساساڭدار،
قىزىمنىڭ تاعدىرى نە بولماق! ول ەندى سۇن چۋانغا تۇيىلىپ:
— سەن اكەڭ مەن اعاڭنىڭ سىنە مۇراگەر بولىپ،

سەكسەن ئېر ئايماقتى سۇراپ وتىرسىڭ، بۇعان دا مەسە تۇتپاي،
مايدا - شۇيىدە پايدا ۋەشىن قانداس تۇسىڭىدى دا ەسىڭىنە
شعاردىڭ! — دەدى. كۈمىلجي مىڭىرلەگەن سۇن چۋان:
— ئامىزدىڭ تاعىلىمىن اتتاپ وتۇگە قالاي ەدات
ەتەرمىن! — دەدى دە، قاسىندا تۇرعان ۇلىقتاردى زەكەپ
شعارىپ جەبەردى. خانىم دا بۇلقان - تالقان بولعان كۈيى
شكەرگى ۇيگە كىرىپ كەتتى. سۇن چۋان: «بۇل وراي قولدان
كەتسە، جىڭجۇ - شياڭياڭدى قاشان الارمىز» دەگەن قامىققا
باتىپ، قۇجىراسىنىڭ الدىندا سەلەيىپ تۇرىپ قالىپ ەدى. وسى
ساتتە جاڭ جاۋ كىرىپ:
— يەمىز، نە جايلى قىالداپ تۇرمىز؟ — دەپ سۇرادى.
— الگىندەگى ئېر ەس جايلى ويلىنىپ ەم، — دەدى سۇن
چۋان.

— بۇل ەسىڭىز قانشا قىين، ئېر سەنىمدى قولباسىڭىزدى
بەس ەجۇز جاساقپەن جىڭجۇعا جۇرگىزىپ، ەعان خانىشاعا
تاپسىراتىن ئېر قۇپيا حات جازىپ بەرىڭىز دە، حاتقا خانىم حال
ۇستىنىدە جاتىر، تۇعان قىزى ۇزىڭىزدى كورىپ قالغىسى بار
ەكەن، ۇتۇن قاتىپ ۇ ەلىنە جەتەپ كەلگەيسىز دەپ جازىڭىز.
ليۇ بېيدىڭ ومىرىندە كورگەن جالعىز ۇلى بار ەوي، سونى دا
الا كەلسىن. سويتسەك ليۇ بي قالايدا جىڭجۇدى بەرىپ، ۇلى
ادۇدى قايتارىپ الاتىن بولادى. ەگەر بۇعان كۈنەسە، شەرۋ
تارتىپ بارىپ شاۋىپ الامىز، بۇعان ونشا ويلىناتىن نە تۇر، —
دەدى جاڭ چاۋ.

— مىناۋىڭ تاماشا ايلا ەكەن! مەنىڭ قاسىمدا فامىلىياسى
جۇ، ەسىمى شان دەپ اتالاتىن، ەرجۇرەك ئېر كىسى بار،
قارشادايىنان وردادا بولىپ، اعايمىنىڭ قاسىندا ۇسىپ ەدى،
سونى جۇمىساينى وندا.
— استە سىر شاشپايتىن بولسىن. تەزىرەك

اتتاندىرعايسىز، — دەدى جاڭ چاۋ. بىر يىلغا يېزىلىپ،
 سوۋىتىپ بەس ءجۇز ادامدى ساۋداگەر شە جاساندىرىپ، بەس
 قايتقا وتىرعىزىپ، جول — جونەكەي تەكسەرۋ ساقىتىمى ۋەش
 جانان جولحات جازدىرىپ الپ، قارۋ — جاراقتى قايتىنىڭ شىنە
 جاسىرىن باسقان جۇ شان بۇيرىق بويىنشا جىڭجۇدى بەتكە الپ
 سۇ جولمەن تارتىپ كەتتى. جىڭجۇدىنىڭ تۇسىنا كەلگەندە،
 قايتقى داريا جاعاسىنا توقتاتىپ، ۋىزى قالاعا كىرگەن ول
 قاقپاشلارغا سۇن حانىمغا خاۋىرلاۋدى ۋەتىندى. حانىم جۇ شاندى
 شىكەرگە كىرگىزۋگە بۇيرىق بەردى. جۇ شان قۇپيا خاتتى
 ۋەتىندى. حانىم شەشەسىنىڭ حال ۋەتىندە جاتقاندىن خاۋىر
 تاۋىپ، كوز جاسىن كۈلدەتە وتىرىپ حال — جايىن سۇراي
 باستادى. جۇ شان تاعىزىم جاساپ جاي — كۈيدى باياندادى:
 — ۋۇ ەلى حانىمنىڭ ناۋقاسى سالماقتى بولپ تۇر،
 ەرتەلى — كەش ەسىزدى اۋىزعا الپ بەردى، كەشىگىپ بارساڭىز،
 دىدارلاسا الماي قالار ما ەكەنسىز دەپ قورقام. ۇلىڭىز ادۋدى
 الپ كەلسىن، بەتىنەن ەبىر يىسكەيىن دەپ ەدى.
 — خان اعاسى قول باستاپ، جىراققا شەرۋ تارتىپ كەتىپ
 ەدى، تۈركىندەي بارار بولسام، اسكەرى اقلىشىغا ادام جىبەرىپ
 خاۋىرلاپ، سونان كەيىن اتتانۋ كەرەك بولادى، — دەدى سۇن
 حانىم.
 — ەگەر اسكەرى اقلىشى «الدىمەن خان اعاسىنا خاۋىرلاپ،
 ەمىرىن كۈتىپ، رۇقسات ەتسە، سونان سول جولغا شىعۋعا
 بولادى» دەسە قايتەسىز؟
 — ايتپاي كەتسەم، جولدان تورۇلغا تاپ بولپ قالارمىن.
 دارپادا تۈسەتىن قايتىڭىز ەزىر تۇر، مارتەبەلى حانىم
 كۈيمەگە ەمىنىپ، قالادان شىقساڭىز بولعانى.
 اناسىنىڭ حال ۋەتىندە جاتقاندىن خاۋىرلاپ بولغان سۇن
 حانىم قالاي ەدات ەتپەك؟ جەتى جاسار ۇلى ادۋدى كۈيمەسىنە

بىرگە وتىرىلىپ، قىلىش - سەمسەر ۇستاتىپ، وتىزدان استام
اتتى جاساق ەرتىپ، جيىڭجۇ قالاسىنان شىعپ، داريا جاعاسىنا
قاراي تارتتى. وردا قىزمەتكەرلەرى حابار جەتكىزگەنشە،
شاتۇجىن قالاشىعنا كەلگەن سۇن حانىم قايققا دا ءتۇسىپ
بولدى.

جۇ شان قايقىتى جۇرگىزە بەرىپ ەدى، جاعادان بىرەۋدىڭ:
— قاىقتارىڭدى جۇرگىزبەي تۇرا تۇرىڭدار، حانىممەن
قوشتاسىپ قالالىق! — دەگەن ايعاي ەستىلدى. بۇلار جالت
قاراسا، ايعايلاپ تۇرعان جاۋ يۇن ەكەن. شۇلەنشىلىقتان ەندى
عانا ورالىپ، بۇل حاباردى ەستىگەن جاۋ يۇن شوشنا ءش
جيىپ، ءتورت - بەس جاساقتى ەرتىپ تىزگىن ۇشىمەن داريا
جاعاسىنا جەتكەنى وسى ەدى. قولىنا ۇزىن نايىزاسىن العان جۇ
شان:

— حانىمنىڭ جولىن كەس - كەستەيتىن سەن
كىمىسىڭ؟ — دەپ اقىرىپ، جاساقتارىنا قايقىتى ايداۋعا بۇيرىق
بەردى. جاساقتار قارۋلاردىن قولىنا الپ ساپ تۈزەپ قاتارلانىدى.
اعىندى سۇ مەن جەلدىڭ ىعنا قاراي قاىقتار جىلجىپ الا
جونەلدى. جاۋ يۇن داريانى جاعالاي جورتىپ:

— حانىم جۇرسە جۇرە بەرسىن، تەك ءبىر اۋىز سوزگە
باۋلەت بەرىڭدەر، — دەپ داۋىستادى. جۇ شان وعان قۇلاق
اسپاي، قايقىتى جەدەلدەتىپ جۇيتكىتە بەردى. جاۋ يۇن داريانى
جاعالاي ون نەشە شاقىرىم جەرگە دەيىن ىلەسىپ، داريا بويىنداى
ءبىر قايراندا بايلاۋلى تۇرعان بالقشى قايعىن كەزدەستىردى.
اتىن تاستاپ، قولىنا نايىزاسىن العان جاۋ يۇن قايققا قارەپ
ءتۇستى دە، بالقشىعا قايعىن ايداتىپ، حانىم وتىرعان ءداۋ
قايقىتنىڭ ارتىنان قۇا جونەلدى. جۇ شان جاساقتارىنا ساداق
تارتۋدى بۇيرىدى. جاۋ يۇن جەبەنى نايىزاسىمەن قاعىپ سۇعا
تۇسىرە بەردى. ءداۋ قايققا ارشىن بويى جۇبقانغاندا، ۇ ەلنىڭ